

# کنترل و مدیریت پر خاشگری با استفاده از مهارت های حل مسئله

محمّد دلاور  
رحمن صیدی



|                     |   |                                                                                   |
|---------------------|---|-----------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه             | : | دلاور، سعید، ۱۳۷۵ -                                                               |
| عنوان و نام پدیدآور | : | Delavar, Saeid                                                                    |
| مشخصات نشر          | : | کنترل و مدیریت پرخاشگری با استفاده از مهارت‌های حل مسئله / سعید دلاور، رحمن صیدی. |
| مشخصات ظاهری        | : | خراسان رضوی: انتشارات جالیز، ۱۳۹۸.                                                |
| شابک                | : | ۱۱۱ ص.                                                                            |
| وضعیت فهرست نویسی   | : | ۲۴۰۰۰ ریال: ۴-۱۲-۷۰۳۵-۶۲۲-۹۷۸                                                     |
| یادداشت             | : | فیا                                                                               |
| موضوع               | : | کتابنامه: ص. ۹۶.                                                                  |
| موضوع               | : | پرخاشگری در نوجوانان                                                              |
| موضوع               | : | Aggressiveness in adolescence                                                     |
| موضوع               | : | پرخاشگری در نوجوانان -- درمان                                                     |
| موضوع               | : | Aggressiveness in adolescence -- Treatment                                        |
| موضوع               | : | شم در نوجوانان                                                                    |
| موضوع               | : | Anger in adolescence                                                              |
| موضوع               | : | حل مسئله در نوجوانان                                                              |
| موضوع               | : | Problem solving in adolescence                                                    |
| شناسه افزوده        | : | صیدی، رحمن، ۱۳۷۵ -                                                                |
| رده بندی کنگره      | : | BF۷۲۴۳                                                                            |
| رده بندی دیویی      | : | ۱۵۲/۴۷                                                                            |
| شماره کتابشناسی ملی | : | ۵۹۳۷۳۱۶                                                                           |



## کنترل و مدیریت پرخاشگری با استفاده از مهارت‌های حل مسئله

مولفان: سعید دلاور، رحمن صیدی

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، ۱۳۹۸ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۱۱

قیمت: ۲۴۰.۰۰۰ ریال

شابک: ۴-۱۲-۷۰۳۵-۶۲۲-۹۷۸

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: محمد ناصر مرادپور

حق چاپ محفوظ است

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی روبروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی

۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸ - ۰۹۱۸۹۳۰۹۹۶۳ - ۰۹۱۸۸۳۱۹۸۳۸۰ : ت

## فهرست مطالب

|    |                                      |
|----|--------------------------------------|
| ۹  | مقدمه                                |
| ۱۴ | بیان مسئله                           |
| ۱۹ | اهمیت موضوع                          |
| ۲۲ | تعریف نظری و عملیاتی                 |
| ۲۲ | پرخاشگری                             |
| ۲۳ | سبک‌های حل مسئله                     |
| ۲۴ | شخصیت                                |
| ۲۴ | مبانی نظری و پیشینه                  |
| ۲۴ | پرخاشگری                             |
| ۲۹ | عوامل مؤثر بر پرخاشگری               |
| ۲۹ | ۱. ناکامی                            |
| ۳۰ | ۲. تحریک مستقیم                      |
| ۳۰ | ۳. آلودگی هوا                        |
| ۳۱ | ۴. سر و صدا                          |
| ۳۲ | نظریه‌های مربوط به پرخاشگری          |
| ۳۲ | نظریه فروید درباره پرخاشگری          |
| ۳۳ | نظریه اتیلوژیک لورنز درباره پرخاشگری |
| ۳۵ | نظریه یادگیری اجتماعی پرخاشگری       |

|    |                                                    |
|----|----------------------------------------------------|
| ۲۷ | ..... صورت بندی شناختی رفتاری از پرخاشگری          |
| ۴۰ | ..... جنسیت و پرخاشگری                             |
| ۴۳ | ..... راهکارهای مناسب کاهش خشم                     |
| ۵۳ | ..... حل مسئله                                     |
| ۵۶ | ..... مؤلفه‌های حل مسئله                           |
| ۵۶ | ..... الف) جهت‌گیری به مسئله                       |
| ۵۸ | ..... ب) مهارت‌های حل مسئله                        |
| ۵۹ | ..... سبک‌های حل مسئله                             |
| ۶۱ | ..... شخصیت                                        |
| ۶۳ | ..... نظریه‌های زیستی شخصیت                        |
| ۶۵ | ..... نظریه خلق و خو                               |
| ۶۵ | ..... نظریه صفات                                   |
| ۶۹ | ..... نظریه پنج عامل بزرگ شخصیت                    |
| ۷۱ | ..... عوامل                                        |
| ۷۱ | ..... ۱. عامل روان رنجورخویی (عصبیت یا شاخص هیجان) |
| ۷۲ | ..... ۲. عامل برون‌گرایی                           |
| ۷۳ | ..... ۳. عامل انعطاف پذیری (باز بودن یا گشودگی)    |
| ۷۵ | ..... ۴. عامل توافق پذیری                          |
| ۷۶ | ..... ۵. با وجدان بودن                             |

|    |                                                |
|----|------------------------------------------------|
| ۷۹ | مطالعات پیرامون ارتباط سبک حل مسئله و پرخاشگری |
| ۷۹ | الف) تحقیقات انجام شده در داخل کشور            |
| ۸۳ | ب) تحقیقات انجام شده در خارج از کشور           |
| ۸۷ | مطالعات پیرامون ارتباط شخصیت و پرخاشگری        |
| ۸۷ | الف) تحقیقات انجام شده در داخل کشور            |
| ۸۹ | ب) تحقیقات انجام شده در خارج از کشور           |
| ۹۳ | جمع‌بندی                                       |
| ۹۴ | ب: پیشنهادات کاربردی                           |
| ۹۶ | منابع و مآخذ                                   |



## مقدمه

پرخاشگری<sup>۱</sup> یکی از زمینه‌هایی است که در روانشناسی، محققان به آن توجه کرده و تحقیقات مبسوطی را در آن زمینه انجام داده‌اند. تأثیر مشکلات رفتاری بر عملکرد تحصیلی و اجتماعی و هم چنین بررسی عواملی چون جنسیت، ویژگی‌های شخصیتی و اجتماعی و افتخاری و عوامل شناختی در بروز اختلال‌های رفتاری از جمله رفتار پرخاشگرانه در دوران نوجوانی مورد توجه پژوهشگران بوده است.

نوجوانی یک دگرگونی جسمانی، روانی، شناختی و نیز تغییر در الزامات اجتماعی است. یکی از عواطف متداول در بین نوجوانان خشم است که بر اثر برخورد نوجوان به مانعی که بر سر راه هدف او قرار می‌گیرد، حاصل می‌شود و به پرخاشگری که یک واکنش عمومی به ناکامی است منجر می‌گردد. به طوری که نوجوانان در این دوران حساس می‌شوند، هیجان‌های شدید دارند، به دنبال احساس عدم طمأنینه و تنش، ناسازگاری و پرخاشگری در آنان دیده می‌شود. پرخاشگری در دوره نوجوانی جلوه‌های مشهودتر و مسئله‌سازتری را نشان می‌دهد. شایع‌ترین و بیشترین میزان پرخاشگری در دوره نوجوانی و جوانی به وجود می‌آید که ممکن است از طریق کلامی، فیزیکی، آزار دیگران، تخریب، صدمه زدن به اشیا و یا اشخاص و مانند آن جلوه‌ها و نمودهای خود را ظاهر سازد (وکیلان، ۱۳۸۶).